

Professor: Dr. Càndid Genovard

OBJECTIUS

L'educació artística i la psicologia de l'educació artística formen part habitual dels curricula contemporanis en l'especialització de psicologia de l'educació i psicopedagogia en la majoria d'universitats. L'art com a fenomen psicoeducatiu es contempla en aquesta matèria des de tots els aspectes possibles, no únicament per la seva importància formativa sino també pel valor que, per primera vegada se li dona en el context de la **Reforma Educativa**. Certament, els Departaments d'Art i les Escoles de Belles Arts han estat l'eix de l'estudi del fenomen artístic; aquí es tracta d'omplir un buit des de l'enfoc psicopedagògic d'aquest camp d'estudi. El tema no és nou, però si ho és l'inclusió d'aquesta perspectiva en la formació teòric-pràctica universitària. Un aclariment important: en aquest programa es tracta bàsicament de la **psicologia de l'educació artística de les arts plàstiques i visuals**, sense entrar en d'altres camps tractats en d'altres curricula universitaris com l'educació musical, tot i que en certs moments les referències siguin inevitables.

TEMARI

Tema 1: La psicologia de l'educació artística: conceptes i camps relacionats. L'història de l'art.- La filosofia de l'art. L'estètica.- La sociologia de l'art.- La psicologia de l'art.- L'educació artística.- La psicologia de l'educació artística.- La psicologia de l'educació artística i les arts plàstic-visuals.- La psicologia de la instrucció artística.

Tema 2: La psicologia de l'educació artística. Objectius.- Bases epistemològiques i psicològiques del seu estudi.- Investigacions clàssiques sobre el tema.- Models i estudis històric-comparats.- Estudis actuals.- Educació estètica, educació artística, instrucció artística.

Tema 3: La perspectiva psicològica en l'estructura de l'educació artística. La percepció i la resposta a les formes visuals.- Les destreses artístiques.- La imaginació i l'imaginari.- Pensament i educació artística.- La personalitat artística.

Tema 4: La comprensió de l'obra artística. L'aportació especial del cognitivisme. Nivells en la comprensió artística.- El subjecte de la comprensió artística.- L'expressió artística com a vehicle actiu de la transmissió i del coneixement artístic.- El judici artístic.

Tema 5: La psicologia de l'educació artística i els mitjans i vehicles de l'expressió artística. Destreses psicològiques en l'execució del dibuix i la pintura.- Correlació entre instruments d'expressió i destreses d'expressió.- Motricitat i tacte.- Anàlisi psicològic del llapis i l'escriptura-dibuix.

Tema 6: La psicologia de l'educació artística i els temes en l'expressió artística. El paisatge, la figura, la natura morta.- Els temes no descriptius: l'abstracció artística.- Intel·ligència, aprenentatge social i interpretació de l'expressió artística.

Tema 7: Elements psicoeducatius en l'expressió artística en el camp específic del dibuix i la pintura. La composició artística mitjançant la percepció visual-tàctil.- Components expressius: el punt, la línia, la perspectiva, el to, el color, la textura, etc.- Components expressius d'altres branques de l'art: escultura i arquitectura.

Tema 8: Psicologia de l'educació artística: aspectes evolutius i diferencials (I). L'anomenat "art primitiu".- Art i artesanies (crafts).- L'art col·lectiu i l'art individual.- L'artesà i l'artista.- Art naif i art del nen.

Tema 9: Psicologia de l'educació artística: aspectes evolutius i diferencials (II). L'art en els primers anys de la vida del nen fins als cinc anys.- L'experiència personal: tocar, veure i sentir.

Tema 10: Psicologia de l'educació artística: aspectes evolutius i diferencials (III). El nen fins als onze anys.- El nen fins als catorze anys.- Aspectes psicopedagògics en la consideració evolutiu-diferencial de l'execució i l'expressió artística.

Tema 11: La psicologia de la instrucció artística: el disseny curricular. Aspectes curriculars generals en la planificació psicoinstruccional de l'educació artística.- Aspectes específics.- L'evaluació de l'aprenentatge artístic.- Temes en el currículum de l'educació artística susceptibles de planificació.

Tema 12: Temes específics en la psicologia de l'educació artística (I). La formació del mestre en l'educació artística. Elements sociopedagògics en l'educació artística: el museu i l'educació artístic-ambiental.- Nens amb necessitats especials i la psicologia de l'educació artística.- Art i psicologia de la personalitat.

Tema 13: Temes específics en la psicologia de l'educació artística (II). L'expressió artística com a professió.- Camps d'activitats artístiques relacionats: del disseny i l'interiorisme; la fotografia i el cinema.- L'educació artística permanent.

AVALUACIO

L'avaluació, el calendari de proves, l'entrega de treballs i la resta de material s'anirà entregant a partir del començament del curs.

BIBLIOGRAFIA BASICA

La bibliografia, bàsicament en llengua catalana o castellana, s'oferirà juntament en cadascun dels temes tractats.

A continuació es citen alguns manuals de referència sobre l'assignatura en llengua anglesa.

ARNHEIM, R. (1971). **Art and visual perception: A psychology of the creative eye.** Berkeley, CA: University of California Press.

CHAPMAN, L.H. (1978). **Approaches to art in Education.** Nova York: Harcourt Brace Jovanovich, Pub.

EISNER, E. (1972). **Educating artistic vision.** Nova York: Macmillan.

PARSONS, M.J. (1987). **How we understand art. A cognitive developmental account of aesthetic experience.** Cambridge, M.A: Cambridge University Press.

